

УДК 811.161.2

**ДОДАТОК ««ЛІНГВОЦИД» –ІНТЕРАКТИВНИЙ МЕМОРІАЛ
РУСИФІКАЦІЇ В УКРАЇНІ»» ЯК ВАЖЛИВИЙ ВЕКТОР
ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНИХ І ЛІНГВІСТИЧНИХ
НАРАТИВІВ****Каріна Бортун**

У роботі окреслено важливість додатка «Лінгвоцид» – інтерактивний меморіал русифікації в Україні», що є важливим чинником у боротьбі з лінгвоцидом на теренах нашої країни. Він прагне зберегти культурно-історичні, лінгвістичні наративи сьогодні, тонко віддзеркалюючи негативні чинники русифікації.

Ключові слова: лінгвоцид, інтерактивний додаток, русифікація, лінгвістичні наративи, мовна політика

**The «LINGUOCIDE»APP as an INTERACTIVE MEMORIAL OF
RUSSIFICATION IN UKRAINE»» AS AN IMPORTANT VECTOR OF
PRESERVATION OF CULTURAL, HISTORICAL AND LINGUISTIC
NARRATIVES****Karina Bortun**

The paper outlines the importance of the «Linguocide app, an interactive memorial to Russification in Ukraine», which is an important factor in the fight against linguistic violence in our country. It seeks to preserve cultural, historical, and linguistic narratives today, subtly reflecting the negative factors of Russification.

Keywords: linguocide, interactive application, Russification, linguistic narratives, language policy

Питання вивчення особливостей лінгвоцида є дискусійним, адже може мати різні трактування залежно від контексту. Але коли ідеться про диджиталізацію та інтернет-мережу, бо у цьому річчї лінгвоцид можна розглядати як специфічний різновид віртуального спілкування, що базований на мовному пласті. Важливим чинником щодо збереження історичної, а отже, мовної пам'яті, культурних архетипів сьогодні, розуміння злочинів минулого, постає додаток «Лінгвоцид – інтерактивний меморіал русифікації в Україні». Варто наголосити, меморіал репрезентує українцям обрїї колонізаційної політики з позиції культури, додаючи історичний і лінгвістичний наративи в нашу буденність. Саме він прагне уберегти майбутнє покоління від різних впливів минулого та подання розуміння української ідентичності.

Він має цікаву архітектуру, яка містить у собі низку тематичних графічних табличок, що розташовані у центрі Києва і елементи, що єднують їх між собою. Саме вони глобалізують і узагальнюють інформацію, що перебуває поряд із об'єктами нашого щоденного, звичного життя, віддзеркалюючи утиски України (мови, культури, історії). Зокрема заборони українського навчання у школі, богослужінь, друкованої літератури тощо. Ці дії допомагають сприймати та розуміти лінгвоцид як руйнівну політику, водночас окреслити дії для його покрокового знищення, щоб зберегти українську самоідентичність [9] (див. рис. 1).

1627 рік. Спалення книг

Цар Михайл I Романов спільно з Московським патріархом Філаретом (його рідним батьком) видає наказ вилучити і спалити книги українського друку.

Рисунок 1

Сьогодні в мережі та в щоденному житті українці вже активно змінили мову спілкування на українську, а такий крок потребує підтримки, бо це має стати еволюційною зміною. І цей проєкт допоможе зробити цей вчинок комфортним і зручним із різних векторів: культурного, етнічного, історичного та лінгвістичного водночас. Мовне питання для українців і дотепер є важливим вибором, що об'єднує та береже її державність, незалежність. Тому розуміння цього виклика неодмінно допоможе зробити свідомий крок, щодо втілення ідей і дії у річницю лінгвоциду [6].

Додаток має на меті не лише екскурсійний огляд локацій, а й просвітницьке вивчення кожної із заборон у зручному аудіоформаті. Саме це розуміння збереже історичну пам'ять і власний мовний, культурний коди. Крокуючи за обраним маршрутом мапою вашого міста ми дізнаємося більше про знищення української мови та культури. Отже, варто наголосити, що інтерактивний меморіал «Лінгвоцид» може бути важливим вектором розвитку безпеки з кількох причин:

1. Пам'ять і відповідальність: цей застосунок нагадує про трагедії, яка сталися, і відповідальність, яку потрібно нести за неї. Ці уроки історії сприятимуть вихованню в майбутнього покоління відповідального ставлення культури, історії і мови України.

2. Захист і збереження: пам'ять про дії, спричинені щодо української мови, що є важливим джерелом і сценарієм попередження про події у майбутньому, адже нагадують сучасним українцям людям про наслідки ненависті та дискримінації щодо них

3. Підтримка розвитку мовної політики: важливим завданням меморіалу є нагадування про важливість розвитку мовної політики, яка б забезпечувала збереження та остаточний захист її на теренах країни.

4. Підтримка розвитку культури та історії: додаток прагне сформувати справжній всеукраїнський коворкінг, для проведення культурних заходів, які сприяють розвитку культури та підтримці традицій та звичаїв, нагадуючи про важливі наративи української ідентичності.

Список літератури

1. Бортун К. О. Структурно-семантичні типи та функції імперативних висловлень у публіцистичному і офіційно-діловому стилях: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: 10.02.01. Черкаси. 2019. 215 с.

2. Бортун К. О. Статус і функційно-семантичні особливості імператива в граматичній системі української мови. Вісник Донецького університету. Серія Б: Гуманітарні науки, 2015. № 1. С. 46–52.

3. Бортун К. О. Категорії імператива в сучасній українській мов. *Studia Philologica (Філологічні студії)* : зб. наук. праць. Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2017. Вип. 9. С. 60–66.

4. Бортун К. О. Семантико-прагматичні та функційні особливості прохання в офіційно-діловому стилі Мова і право. Матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару. 27 жовтня 2021 року, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ /За заг. ред. А. В. Колесник, І. В. Царьової. Дніпро: ДДУВС, 2021. С. 14–16.

5. Вінтонів М., Вінтонів Т., Бортун К. Функційно-семантичне поле категорії імператива в публіцистичному дискурсі: проблеми визначення структури та опису. *Studia Slavica Academiae Scientiarum Hungaricae*, 2020, 65(2), с. 425–437.

6. Лінгвоцид. URL: <https://linguicide.in.ua> (режим доступу: 29.02.2024).

7. Макарець Ю.С. Статус і стан української мови в незалежній Україні: соціолінгвістичний вимір. Київ: ЛАТ&К. 2019. 209 с.

8. Леонова Н. Українська мова. 2021–2023 роки. Лінгвоцид на тимчасово окупованих територіях держави Україна. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, Спеціальний випуск. 2022. № 2, С. 170–177.

9. Освіторія. URL: <https://osvitoria.media> (режим доступу: 29.02.2024)
10. Kuznetsov, Y., Bortun, K., Suran, T., Pilash, M., & Shkurko, H. Comparación de la arquitectura del texto dialectal en ucraniano e inglés. *Apuntes Universitarios*, 13(1). 2023. <https://doi.org/10.17162/au.v13i1.1317>
11. Slipetska, V., Bortun, K., Zhylin, M., Horlachova, V., & Kosharnyi, K. (2023). Structure and semantics of verbal means of expressing states of emotional tension in English publicistic texts. *Amazonia Investiga*, 12(67), 212-222. <https://doi.org/10.34069/AI/2023.67.07.19>

References

1. Bortun K. O. Structural and semantic types and functions of imperative statements in journalistic and official business styles: PhD thesis for the degree of Candidate of Philology: 10.02.01. Cherkasy. 2019. 215 c.
2. Status and functional and semantic features of the imperative in the grammatical system of the Ukrainian language. *Bulletin of Donetsk University. Series B: Humanities*, 2015. № 1. C. 46-52.
3. Categories of imperative in the modern Ukrainian language. *Studia Philologica (Philological studies): a collection of scientific works*. Borys Grinchenko Kyiv University, 2017. Issue 9. C. 60-66.
4. Semantic and pragmatic and functional features of the request in the official business style *Language and Law. Materials of the All-Ukrainian scientific and practical seminar. 27 October 2021, Dnipro State University of Internal Affairs / Edited by A. Kolesnyk, I. Tsareva*. Dnipro: DSUIA, 2021. C. 14-16.
5. The functional and semantic field of the category of imperative in journalistic discourse: problems of determining the structure and description. *Studia Slavica Academiae Scientiarum Hungaricae*, 2020, 65(2), pp. 425-437.
6. Linguocide. URL: <https://linguicide.in.ua> (accessed 29.02.2024).
7. Makarets Y.S. Status and condition of the Ukrainian language in independent Ukraine: sociolinguistic dimension. Kyiv: LAT&K. 2019. 209 c.
8. Leonova N. Ukrainian language. 2021-2023. Linguocide in the temporarily occupied territories of Ukraine. *Scientific Bulletin of Dnipro State University of Internal Affairs, Special Issue*. 2022. № 2, C. 170-177.
9. Освіторія. URL: <https://osvitoria.media> (accessed 29.02.2024).
10. Kuznetsov, Y., Bortun, K., Suran, T., Pilash, M., & Shkurko, H. Comparación de la arquitectura del texto dialectal en ucraniano e inglés. *Apuntes Universitarios*, 13(1). 2023. <https://doi.org/10.17162/au.v13i1.1317>
11. Slipetska, V., Bortun, K., Zhylin, M., Horlachova, V., & Kosharnyi, K. (2023). Structure and semantics of verbal means of expressing states of emotional tension in English publicistic texts. *Amazonia Investiga*, 12(67), 212-222. <https://doi.org/10.34069/AI/2023.67.07.19>